

tale af Bankkomiteens Forhold. Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck) har gennemgaaet Bankkrisens Historie og til Dels den Virkning, den har haft paa de administrerede Banker. Dette Emne skal jeg ikke fordybe mig i i Dag, dels er der ikke mig saa meget paalideligt bekendt om disse Forhold i Øjeblikket, som der er det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds bekendt, og dels er jeg ikke overbevist om, at en Diskussion om disse Forhold paa Rigsdagen vil være saa heldig. Imidlertid kan jeg love det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds og de øvrige Medlemmer, at de Forhold, der her er Tale om, skulle blive saa fuldstændig oplyste, som det er muligt. Det er Bankkomiteens Mening at foranstalte en Redegørelse udarbejdet og trykt og tilstille Rigsdagens Medlemmer den i en meget nær Fremtid.

Bankkomiteen skylder jo sin Tilværelse til den berømte Overenskomst Søndag den 9. Februar i Finansministeriet mellem de 5 Hovedbanker og Statskassens Repræsentant, Finansministeren. Denne Overenskomst, som der blev truffen, blev sanktioneret ved Lov af 15. Februar 1908. Garantien gik ud paa, at „Finansministeren bemyndigedes til, sammen med Nationalbanken i København, Københavns Handelsbank, Den danske Landmandsbank, Hypotek- og Vekselbank, Privatbanken i København samt Laane- og Diskontobanken, paa Statskassens Vegne at overtage fuld Garanti for Fordringer paa Københavns Grundejerbank og Detailhandlerbanken i København saavel fra Ejere af Kontrabøger og Indlaansbeviser som fra andre Kreditorer. — Statskassen deltager med Halvdelen, Bankerne i Forening med Halvdelen i denne Garanti, dog at Statskassens Forpligtelser ikke kunne gaa ud over 10 Mill. Kr.“. Der er fra det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds spurgt, om denne Garantiforpligtelse for de 5 Banker er solidarisk mellem de 5 Banker indbyrdes eller ikke. Loven kan naturligvis ikke fastsætte nogen saadan solidarisk Forpligtelse for Bankerne indbyrdes, og i den Overenskomst, som gaar forud for Loven, staar der, at de 5 Banker deltage hver med $\frac{1}{5}$ i Bankgarantien, altsaa, der er ikke nogen solidarisk Forpligtelse. Hvorvidt Bankerne indbyrdes have anden Aftale, ved jeg ikke.

Garantien angik kun Fordringer paa Grundejerbanken og Detailhandlerbanken, men Fordringer baade fra Sparere, Indskydere og udenlandske Kreditorer. Den

Bankkomité, som er etableret, omtales ikke i Loven, den er bleven til i Kraft af Ministerens administrative Myndighed, udrustet med fuld Magt til at handle paa Statskassens og Bankernes Vegne indenfor de Grænser, som Loven af 15. Februar 1908 sætter. Det er altsaa et af de vigtigste Organer i Bankkrisen, som findes, og efter min Mening er det af største Betydning, at denne Bankkomité besættes saa kraftigt, saa sagkyndigt og saa samvittighedsfuldt, som det er muligt. I Øjeblikket bestaar den for Statens Vedkommende af to, nemlig Konferensraad Falbe-Hansen og Statsgældsinspektør Andersen. Staten har Ret til at besætte 5 Pladser i Komiteen, den har 5 Stemmer, og det er min Hensigt at udvide Antallet af Statens Repræsentanter til 5.

Som sagt, Garantien omfatter kun Grundejerbanken og Detailhandlerbanken. Men da Krisen viste sig at være mere dybtgaaende, da det viste sig, at ogsaa andre Banker baade her inde og i Provinsen stod paa svage Fødder og truedes i deres Eksistens, og Mistilliden udbredte sig, mente Bankkomiteen, at det var nødvendigt at sørge for at berolige Stemningen saa vidt gørligt i Kraft af den almindelige Beføjelse til at træffe de Bestemmelser, som maatte anses for hensigtsmæssige til atter at tilvejebringe Ro og Orden paa Pengemarkedet.

Og der komme vi saa til de Banker og andre Institutioner, som ere inddragne under Bankkomiteens Garanti. Der er først „Laanekassen“, der er baseret paa en lille Aktiekapital med det Formaal at give Pant i Løsøre. Den har udviklet sig udover sit oprindelige Formaal og var bleven en Byggebank i stor Stil paa Basis af Sparekasseindsud. Da Krisen kom, bevirkede den naturligvis, at Folk vilde have deres Penge ud af Laanekassen, og Laanekassen saa sig da nødsaget til at henvende sig til Nationalbanken om et Laan paa $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. for at staa vælnet til at imødegaa disse Krav. Den fik Pengene paa Betingelse af, at Bankkomiteen for alle Tilfælde Skyld hæftede. Da Laanekassen senere viste sig solvent, endes man om den Form for Garantien, at de 5 Hovedbanker garantere Laanekassens Indskydere foreløbig i 2 Aar, saaledes at Bankerne have Rekurs til Bankkomiteen. Renten maa ikke overstige den af Hovedbankerne fastsatte; den blev fastsat $\frac{1}{2}$ pCt. højere for at imødegaa Udtagninger.

De næste Banker, som blev inddragne under Bankkomiteen, var Nibe og Løgstør